

Πειραιώς Σεραφείμ: Η Εκκλησία μας χαρίζει την περικεφαλαία της προσευχής

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου Ρέντη κήρυξε το Θείο Λόγο ο [Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ](#) χθες Κυριακή 9 Μαρτίου 2025 κατά τον Κατανυκτικό Εσπερινό της Α΄ Εβδομάδος των Νηστειών, στον οποίο χοροστάτησε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αχελώου κ. Νήφων, βοηθός Επίσκοπος και Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς.

«Όλη η ζωή είναι μια αγωνιστική προσπάθεια, ένας ιερός αγώνας καθάρσεως, φωτισμού, ελάμψεως και χαριτώσεως» σημείωσε αρχικά κατά τη διάρκεια του κηρύγματός του ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας παράλληλα πως «ιδιαίτερα αυτή η περίοδος της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής» «ενεργοποιεί εντονότερα το αγωνιστικό μας πρόταγμα, δηλαδή την πνευματική μας ευθύνη για την υπέρβαση των παθών, της πτώσεως και την κατανίκηση της φθοράς και του θανάτου».

Αναφερόμενος στις προϋποθέσεις αυτού του πνευματικού αγώνα υπογράμμισε πως «όλοι εμείς, οι απόγονοι των πρωτοπλάστων, φέρουμε επάνω μας τα τραγικά αποτελέσματα του δικού τους λάθους. Της πρώτης εκείνης τρομερής πτώσεως στην αμαρτία».

Περιγράφοντας τις συνέπειες της αμαρτίας από τον σκοτισμό του νου της Εύας, σημείωσε: «Λίγες απλές εξωτερικά κινήσεις, μια απλή πράξη και κατόπιν η καταστροφή, η πτώση, οι λύπες, τα δάκρυα, οι κόποι», «ο θάνατος, διότι», όπως εξήγησε, «η αιτία της πτώσεως ήταν φοβερή. Η αμφισβήτηση του Δημιουργού, η εμπιστοσύνη στην κτίση, η πίστη στο διάβολο, η εσωτερική πορεία που ακολούθησε ολέθρια και η συνέπεια τραγική. Ο άνθρωπος, ο προορισμένος να γίνει Θεός, σύρεται πια στο χώμα, έλκεται από το χώμα και μπαίνει και μέσα στο χώμα. Από τότε γεννήθηκε μέσα μας κάτι καινούργιο, πολύ οδυνηρό και δυσάρεστο. Η ροπή προς την αμαρτία».

Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας ισχυρές αντιθέσεις, ο Σεβασμιώτατος περιγράφει ότι «ο άνθρωπος», «είναι ένας βασιλιάς αιχμάλωτος, με σαφώς αποτυπωμένα πάνω του τα ίχνη του παλιού του μεγαλείου», επισημαίνοντας πως «μοιάζει σαν να βρίσκεται στο κέντρο μιας τεράστιας διελκυστίνδας και να τον τραβούν από εδώ και από εκεί ο βαθύτατος πόθος του αγαθού και η ακατανίκητη ροπή προς το κακό».

Αναφερόμενος στη διδασκαλία του Αποστόλου των Εθνών Παύλου ο οποίος σημειώνει στην προς Ρωμαίους επιστολή του πως «Βλέπω έτερον νόμον εν τοις μέλεσί μου, αντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ του νοός μου», έκανε λόγο για τον νόμο του νοός, που θέλει το καλό και για τον νόμο της αμαρτίας, που υποδουλώνει τον άνθρωπο στο κακό.

«Βλέπει έναν άλλο νόμο, μία άλλη ισχυρή δύναμη να κυριαρχεί στα μέλη του, στο σώμα του, στον εαυτόν του. Αυτός ο νόμος έρχεται σε αντίθεση με όσα ο νους του αναγνωρίζουν ως ορθά». «Μιλάει εξ ονόματος του αμαρτωλού ανθρώπου». «Μιλάει και λέει “Βλέπω έτερον νόμον εν τοις μέλεσί μου». «Βλέπω κάτι διαφορετικό από αυτό που θεωρώ δικό μου. Βλέπω κάτι ξένο προς το βαθύτερο εαυτό μου». «Μια δύναμη καινούργια βλέπω που έχει πάνω μου την ισχύ νόμου, εξουσίας. Φαίνεται ακατανίκητη, τεράστια, δυνατή. «“Βλέπω έτερον νόμον”». «Μου αρέσει ο Θεός. Με γεμίζει. Μου δίνει φως». «Πώς όμως συγχρόνως έχω και αυτά που με βασανίζουν, που με ρίχνουν, που με ταλαιπωρούν;».

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος εξομολογούμενος ενώπιων όλων, όπως σημείωσε, και χρησιμοποιώντας προσωπικά βιώματα, επεσήμανε το πόσο δύσκολο είναι για τον άνθρωπο να ζήσει σύμφωνα με τις αρετές που θαυμάζει. Τόνισε χαρακτηριστικά: «Μελετώ τη ζωή των Αγίων και θαυμάζω την αγάπη τους στην προσευχή. Όταν όμως σταθώ στην προσευχή πολύ γρήγορα με καταλαμβάνει η ραθυμία. Φεύγει ο νους μου και η προσευχή γίνεται άτονη και σύντομα σταματά.

«Διαβάζω ακόμη τους βίους των Αγίων ασκητών και συγκινούμαι από τη θαυμαστή άσκηση, την εγκράτεια, από την νηστεία τους, από την υπέρβαση των φθοροποιών κατασκευών του κόσμου» και «την ίδια στιγμή δυσκολεύομαι να στερήσω κάτι έστω μικρό από τον εαυτό μου. Οργίζομαι στην παραμικρή, αν θέλετε, προσβολή των δικαιωμάτων ή της φαινομενικής ή όποιας άλλης δυνάμεως της προσωπικότητός μου».

«Με συγκινεί η υψίστη αρετή της αγάπης. Διαπιστώνω, όμως, ότι πολλές φορές ζηλεύω και αυτούς που αγαπώ. Χαίρομαι όταν ακούω τα συγκινητικά παραδείγματα της φιλανθρωπίας πολλών ανθρώπων. Όταν, όμως, έρθει η ανάγκη να συμπαρασταθώ εγώ ίδιο σε κάποιον που υποφέρει, δυσανασχετώ». «Εκτιμώ αυτούς που κάνουν μεγάλες ελεημοσύνες και θα ήθελα να τους μιμηθώ. Όταν, όμως, χρειαστεί να δώσω κάτι και εγώ, δεν είμαι τόσο πρόθυμος. Με θέλγουν οι κορυφές της αγάπης και της αρετής και της αγνότητας. Τόσο συχνά, όμως, βλέπω τον εαυτόν μου να βυθίζεται στη λάσπη της γης, να του φαίνεται κάποτε δύσκολο να διώξει από τον νου του έναν αμαρτωλό λογισμό. Θέλω την ταπείνωση και την επιθυμώ, αλλά σε κάθε μου ενέργεια προβάλλει με απαίτηση κενόδοξη διάθεση και ο εγωισμός του τί θα πουν οι άλλοι, το πώς θα με βλέπουν οι άλλοι. Θαυμάζω αυτούς που σηκώνουν αγόγγυστα μεγάλες αδικίες της ζωής, που συγχώρεσαν τους διώκτες τους, που προσευχήθηκαν για αυτούς. Εγώ, όμως, δεν μπορώ να συγχωρήσω με την καρδιά μου. Δεν μπορώ να λησμονήσω και κάτι μικρό και ανώδυνο που υπέφερα από πρόσωπα κατά τα άλλα πολύ αγαπητά».

«Το να θαυμάζω το καλό, να το θέλω και να επιθυμώ είναι εύκολο, είναι κοντά μου». «Όταν όμως αποφασίσω να ξεκινήσω, καταλαβαίνω πόσο χαμηλά βρίσκομαι, πόσο πολύ απέχουν οι κορυφές. Θέλω και συγκινούμαι από το καλό, να πράττω, όμως, το καλό δεν το κατορθώνω». «Αυτή είναι η πιο παράδοξη, η πιο δραματική πάλη που γίνεται μέσα μου», πρόσθεσε ο Σεβασμιώτατος, συμπληρώνοντας πως «έχουμε δυνάμεις που αντιστρατεύονται η μία την άλλη. Έχουμε αιχμαλωσία οδυνηρή, πόλεμο φοβερό, με πεδίο μάχης την ίδια την ψυχή μας». «Αυτός είναι ο εαυτός μου: Αντιφατικός, διχασμένος, τραγικός».

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε πως ο άνθρωπος, μέσα σε αυτή την πάλη, καταλήγει σε μία κραυγή απόγνωσης και η ερώτηση για το πώς θα σωθεί ο άνθρωπος από τον ίδιο του τον εαυτό, είναι ο πυρήνας της ανθρώπινης ύπαρξης. «Πόσο δυστυχημένος και αξιολύπητος είμαι ο πεσμένος στην αμαρτία άνθρωπος. Και αμέσως από τα βάθη της ψυχής έρχεται ο λόγος που εκφράζει την εναγώνια αναζήτηση Εκείνου που θα δώσει τη λύση στο δράμα του ανθρώπου, που θα λυτρώσει τον άνθρωπο απ' τον ίδιο τον εαυτόν του. «Την κορύφωση της εντάσεως διαδέχεται στη συνέχεια η λύτρωση. Την κραυγή της απελπισίας, ακολουθεί μια γεμάτη ευγνωμοσύνη ευχαριστία. Την αγωνία του θανάτου, τη σβήνει η ήρεμη και παντοδύναμη κυριαρχία της ζωής, ο θρίαμβος της Χάριτος του Θεού, η νίκη του πιστού». «Εκτονώνεται η ένταση, φυγαδεύεται η αγωνία, νικάται η αμαρτία, συντρίβεται ο θάνατος.

«Εδώ πλέον παρουσιάζεται ένας άλλος νόμος, ο νόμος του πνεύματος της ζωής»,

επεσήμανε ο Σεβασμιώτατος, τονίζοντας πως «Αυτός τους ελευθερώνει από τον έτερο νόμο της σαρκός, από το νόμο και τη δύναμη της αμαρτίας και του θανάτου». «Εμείς φέραμε την αμαρτία στον κόσμο. Δεν μπορούσαμε όμως να την νικήσουμε εμείς. Δεν μπορούσε να νικήσει τη θανατηφόρα αμαρτία ο αμαρτωλός και θνητός. Έπρεπε να έρθει στον κόσμο ο Θεός Λόγος, ο Ιησούς Χριστός. Αυτός είναι ο Λυτρωτής. Αυτός είναι ο μόνος που μπορούσε και μπόρεσε να λύσει το φρικτό δράμα του ανθρώπου». Και συνέχισε: «Για αυτούς που ζουν ενωμένοι με τον Ιησού Χριστό, οι οποίοι δεν πορεύονται στη ζωή τους σύμφωνα με τις επιθυμίες της σαρκός, αλλά ζουν και πολιτεύονται κατά τις υπαγορεύσεις του Αγίου Πνεύματος, δεν υπάρχει πια καμία τιμωρία και καταδίκη». «Άλλη νοοτροπία κυβερνά τη ζωή του. Άλλο πνεύμα κυριαρχεί τις ενέργειές του. Οι πράξεις του, τα λόγια του, οι σκέψεις, οι επιθυμίες, έχουν την ευωδία του Αγίου, το άρωμα της αρετής, το φως του ουρανού». «Αυτά μόνο η δύναμη του Θεού τα πετυχαίνει. Αυτά μόνο όπου κυριαρχεί ο νόμος του Πνεύματος της ζωής είναι κατορθωτά».

«Η Αγία μας Εκκλησία στην ιερή και καταλυτική αυτή περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής μας καλεί σε αγώνα πιο συστηματικό». «Σε αποφασιστική αντιπαράθεση με τον εαυτό μας», είπε ολοκληρώνοντας το κήρυγμά του ο Σεβασμιώτατος.

«Τώρα πρέπει να νεκρωθεί ο παλαιός άνθρωπος, να αναστηθεί ο καινούργιος άνθρωπος, να ζήσει ο Χριστός μέσα μας». «Για αυτό η Αγία μας Εκκλησία μας χαρίζει την περικεφαλαία της προσευχής, την ασπίδα της ιεράς νηστείας, τα Μυστήριά της, τη Χάρη της, τον αγιασμό της». «Τώρα μας καλεί να μετανοήσουμε, να μεταβάλλουμε δηλαδή τα πάντα μέσα μας και γύρω μας, για να πάρουμε την προς τα άνω φορά, να βαδίζουμε την προς τα άνω πορεία, να ανακαλύπτουμε τον ουρανό μέσα μας και γύρω μας». «Τα φτερά του πνεύματος, όπως αυτή την ώρα της προσευχής μας, να μας σηκώνουν ψηλά, να μας ανεβάσουν στον κόσμο του Θεού».

«Ζηλευτός λοιπόν στόχος», υπογράμμισε, σημειώνοντας όμως παράλληλα πως «η παντοδυναμία της Χάρης του Θεού, τίποτα δεν μπορεί να κατορθώσει χωρίς τη δική μας συνεργασία». «Η ανθρώπινη προσπάθεια, όσο μεγάλη και αποφασιστική και αν είναι, τίποτα δεν μπορεί να πετύχει μόνη της, χωρίς τη βοήθεια του Παναγίου Θεού». «Ο Θεός δεν μπορεί να κάνει τίποτα αν δεν συνεργαστεί και ο άνθρωπος, γιατί σέβεται εις ολόκληρον την ελευθερία του. Και ο άνθρωπος πάλι αδυνατεί να πετύχει και το πιο μικρό αν δεν βοηθήσει ο Θεός. Χρειάζεται, λοιπόν, η συνέργεια και των δύο και τότε γίνονται θαύματα».

«Να προσπαθήσουμε τώρα, αυτή την περίοδο που η Εκκλησία μας καλεί στον πνευματικό μας αγώνα, να κάνουμε πιο αυστηρή, πιο επιμελημένη την αυτοκριτική

μας, την συστηματική μελέτη της προσωπικότητός μας. Να νηστέψουμε με χαρά και προθυμία και να προσευχηθούμε με δύναμη και λατρεία. Τη λύτρωση θα μας τη φέρει η Χάρις και η Χάρις του Θεού εγγυάται αυτή τη σωτηρία. Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή ζητεί εντονότερο αγώνα. Η Χάρις μας χορηγείται πλούσια». «Προσπάθεια, λοιπόν, να καταργηθεί ο έτερος νόμος στα μέλη μας. Ο νόμος του πνεύματος της ζωής να κυριαρχήσει μέσα μας». «Ευχηθείτε ο αγώνας μας αυτός να είναι η μικρή στοιχειώδης ανταπόκρισή μας στη θεία δωρεά του Κυρίου μας», είπε καταλήγοντας.

